

N:o 42.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 18 Maj 1882.
" " " " Andra Kammaren den 18 " "

*Riksdagens underdåniga skrifvelse, i anledning af Kongl. Maj:ts
nådiga proposition med förslag till ny förordning angående
vilkoren för tillverkning af bränvin.*

(Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 7 och Memorial N:o 11 samt Sammansatta
Bevillnings- och Lag-Utskottets Betänkande N:o 1.)

S. A. K.

Uti nådig proposition af den 4 sistlidne Januari har Eders Kongl. Maj:t till Riksdagen öfverlemnadt förslag till ny förordning angående vilkoren för tillverkning af bränvin.

Vid behandling af denna nådiga proposition har Riksdagen, under gillande af hufvudgrunderna för författningsförslaget, dock funnit åtskilliga förändringar i detsamma nödiga, hvilka Riksdagen nu går att under de särskilda paragraferna i Eders Kongl. Maj:ts förslag närmare angifva.

§§ 1, 2 och 5.

Då motsvarande bestämmelser i nu gällande förordning angående vilkoren för tillverkning af bränvin synas Riksdagen ega vissa företräden framför ofvanstående paragrafer, har Riksdagen ansett att de förstnämnda böra i den nya förordningen bibehållas, dock med de formella

förändringar, som erfordras för erhållande af likartad språkbehandling i författningens olika delar.

§ 13 mom. 1.

Då man i följd af momentets ordalydelse möjligen skulle kunna antaga, att tillverkaren förutom den särskilda afgiften af 10 öre för hvarje liter brännvin, hvarmed hans tillverkning understigit de i § 3 stadgade minimibelopp, skulle hafva att för sådant icke tillverkad brännvin erlägga skatt, men detta uppenbarligen ej kan vara meningen, har Riksdagen ansett, att momentet bör omredigeras, på sätt bilagda författningsförslag utvisar.

§ 19.

De i denna paragraf förekommande orden »*annat slag af brännvinsnederlag än här ofvan förmäles*» har Riksdagen funnit tilläfventyrs kunna komma att tydas derhän, att paragrafen skulle afse jemväl brännvin, som ej vore inom landet tillverkad. Till förekommande af en dylik misstyding har Riksdagen funnit, att nämnda ord böra utbytas mot »*annat nederlag af inhemskt brännvin*».

§ 23 mom. 2.

Då i paragrafens 1 moment stadgas, att brännvinet skall uppmätas och reduceras till normalstyrka förmedelst kontrollapparat, utan att undantag från denna regel medgifves, synes det mindre egentligt att i mom. 2 talas om bränneri, der kontrollapparat ej finnes anbragt. Riksdagen har därför funnit uttrycket »*ej finnes anbragt*» böra utbytas mot »*ej ännu hunnit anbringas*».

§ 24 mom. 1.

Ehuru det af sig sjelf torde vara tydligt, att de kontrollapparater, som af staten anskaffas och underhållas, skola utgöra statens och ej brännvinstillverkarens egendom, har Riksdagen för undvikande af missförstånd ansett tjenligt att härom i mom. 1 införa ett uttryckligt förklarande.

Mom. 2 och 3.

Då Riksdagen ansett billigheten fordra, att tillverkaren i allmänhet icke åläggas forsla kontrollapparaterna längre väg än från eller till

närmaste tillgängliga jernvägsstation eller lastbrygga, har Riksdagen, som emellertid funnit svårigheter möta att härom införa något bestämdt stadgande, velat åtminstone lemna vederbörande en antydning i detta afseende genom ett ändra de i båda mom. förekommande orden »*den plats inom länet, som*» etc. till »*lämplig plats inom länet, som*» etc.

Mom. 4.

Som svårighet torde möta vid att uppgöra en fullständig taxa, enligt hvilken alla de skador, som kunna uppstå å en så pass komplicerad mekanism som en bränvinskrollapparat, skola ersättas, samt det därför syntes Riksdagen sannolikt, att, äfven om en taxa fastställdes, det likväl i enskilda fall skulle blifva af nöden att verkställa särskild uppskattning af inträffade skador, har Riksdagen ansett orden »*enligt fastställd taxa*» böra ur mom. uteslutas.

§ 25 mom. 1.

Då i Ordningsstadgan icke lämpligen torde böra meddelas detaljerade bestämmelser om de tider, å hvilka kontrollören skall hafva att afläsa kontrollapparaterna, utan kontrollören väl bör ega att i öfverensstämmelse med mera allmänna föreskrifter i berörda stadga sjelf bestämma timmarne, då dylik afläsning skall verkställas, likasom i nu gällande ordningsstadga är föreskrivet i fråga om bränvinets uppmätning och gradering, så har Riksdagen ansett att de i mom. förekommande orden »*som i Ordningsstadgan bestämmas*» böra utbytas mot »*som i enlighet med Ordningsstadgan bestämmas*».

§ 26 mom. 2.

I detta mom. föreskrives, huru skall förfaras, då tillverkare anmäler missnöje med kontrollapparatens mätning. Det dervid föreskrifna villkor för att verkställd kontrollmätning skall leda till rättelse i tillverkningsjournalen, eller att apparatens utslag skall öfverstiga det omedelbara mätningsresultatet med minst $1\frac{1}{2}$ %, har syntes Riksdagen leda till allt för stor stränghet emot tillverkaren, hvadan Riksdagen ansett, att detta belopp bör nedsättas till 1 %. Dessutom har Riksdagen funnit en mindre förändring i momentets ordalydelse böra vidtagas för att an gifva, att äfven smärre afvikelser emellan apparatens utslag och verkställd profmättnings resultat kunna gifva anledning till kontrollapparatens omjustering eller utbytande emot annan.

§ 38.

Genom stadgandet i denna paragraf skulle det ansvar, som enligt nu gällande förordning i ämnet (§ 45) drabbar förrättningsman, hvilken utan giltig anledning anställer sådan undersökning, som i paragrafen omförmäles, emellan klockan nio om aftonen och klockan fem om morgonen, komma att tillämpas äfven i de fall, då dylik undersökning blifvit å andra tider af dygnet företagen. I betraktande af svårigheten för den, som utan resultat verkställt en undersökning, att visa, det han till densammans företagande haft giltig anledning, har Riksdagen funnit det mindre välbetänkt att gifva en större utsträckning än hittills åt dessa ansvarsbestämmelser, samt derföre ansett ifrågavarande paragraf böra ändras till öfverensstämmelse med nu gällande stadgande.

§ 41.

I denna paragraf har Riksdagen för att iakttaga ett vedertaget språkbruk ansett det i möm. I förekommande uttrycket »*staten*» böra utbytas mot »*kronan*» samt en förändring i paragrafens ordalydelse vara erforderlig till undvikande af oegentlighet i språkligt hänseende.

Slutligen har Riksdagen ansett, att den personliga kontrollen borde bibehållas under någon tid efter införandet af de i författningsförslaget omförmälda kontrollapparater. Först sedan såväl bränneriegarne som framförallt kontrollpersonalen blifvit fullt förtrogne med apparatens sammansättning och verksamhetssätt, bör beskattningen grundas utslutande på dessa apparater. I sådant syfte har Riksdagen ansett, att bland de i författningen intagna öfvergående stadganden borde under paragrafnunmer 50 inflyta en föreskrift af ofvan angifna innehåll.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, har Riksdagen funnit Eders Kongl. Maj:ts ifrågavarande nådiga förslag icke kunna oförändradt bifallas, men deremot för sin del i ett sammanhang beslutit en Förordning angående vilkoren för tillverkning af bränvin, af den lydelse Bilagan A till denna underdåniga skrifvelse utvisar, att tillämpas från och med den 1 Januari 1883.

Med underdånig anmälan härom framhårdar Riksdagen etc.

Stockholm den 18 Maj 1882.

Förslag

till

förordning angående villkoren för tillverkning af bränvin.

Art. I.

Om rättighet till bränvins tillverkning och destillering.

§ 1.

1. Bränvin må tillverkas af en hvar, som är behörig att idka fabriksrörelse eller ock eger eller innehar i mantal satt eller särskildt skattlagd jord; och må flera till bränvinstillverkning berättigade förena sig i bolag för bedrivande af sådan tillverkning.

2. Öfverståthållare, underståthållare, landshöfding, landssekreterare, landskamrerare, kronofogde, länsman, lands- och stadsfiskal, polis-tjensteman, domare på landet, borgmästare eller annan magistratsperson i stad, ecklesiastik embets- eller tjänsteman, kyrkobetjent, folkskolelärare, i tjänst varande läkare, brännerikontrollör eller tillsyningsman, så ock i allmänhet embets- eller tjänsteman, som till följd af sin befattning kan komma att deltaga i beslut om bränvinstillverkning eller kontroll derå, må dock icke befatta sig med dylik tillverkning.

3. Å ecklesiastika, civila och militära boställen, så ock å annan kronans jord, som ej med stadgad åborätt besittes, vare bränvinstillverkning förbjuden; dock vare den, som å den tid, Kongl. Förordningen den 18 Januari 1855 angående villkoren för bränvinstillverkning kungjordes, på grund af kontrakt med kronan, vederbörande myndighet, korporation eller boställsinnehafvare, såsom brukare eller arrendator innehade sådan jord, för sin person bibehållen vid tillåtelsen att tillverka

bränvin, på sätt om jordinnehafvare är stadgadt, likväl icke i något fall längre än samma kontrakt gäller.

§ 2.

1. Den, som vill tillverka bränvin, utan att genom jords innehafvande vara dertill behörig, göra derom ansökning, om han bor å landet, hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet och, om han är boende i stad, hos Magistraten. Vid ansökningen fogas bevis, som styrker hans behörighet. Derest sökanden finnes vara till handteringens utöfning behörig, varde tillståndsbref för honom utfärdadt.

2. Besvär i sådan fråga anföres öfver Magistrats beslut hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande inom fjorton dagar och öfver Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes beslut hos Kongl. Maj:t i dess Finansdepartementets expedition inom trettio dagar efter delfäendet af beslutet.

§ 3.

1. Bränvinstillverkning skall vara tillåten från kl. 12 på dagen första helgfria dag i Oktober månad till första helgfria dag i Maj månad det derpå följande året vid samma timme, så framt ej högst viktiga omständigheter föranleda Kongl. Maj:t att föreskrifva dess inställande under viss tid.

2. Bränvinstillverkning må på grund af tillståndsbevis, hvarom här nedan i § 5 sägs, under ofvan nämnda tidrymd utöfvas huru lång tid som helst, derest ej tillverkningsrätten dessförinnan upphör i följd af Kongl. Maj:ts ofvan nämnda föreskrift eller sådan anmälan som i § 7 omförmäles.

3. Under hvarje tid, tillståndsbeviset gäller, ehvad tillverkningen oafbrutet fortgått eller ej, vare tillverkningen minst 8,000 liter samt derjemte begränsad mellan 500 och 5,000 liter i medeltal för hvarje tillverkningsdygn. Stadgandet om minsta tillverkningen af 8,000 liter gälle dock ej för de fall, att tillverkningsrättens upphörande grundar sig på anmälan efter olyckshändelse, hvarom i § 7 sägs, eller på Kongl. Maj:ts ofvan omförmälda föreskrift. Har tillverkningsrätten upphört på grund af anmälan efter olyckshändelse, hvarom i § 7 nämnes, skall vid medeltalsberäkningen icke det tillverkningsdygn medtagas, hvarunder afbrottet skedde.

4. Med tillverkningsdygn förstås tiden från kl. 12 på dagen den ena till samma timme å nästföljande helgfria dag.

5. Bränvinstillverkning eller mäsckberedning dertill vare ej medgifven från kl. 10 om aftonen näst före sön- eller helgedag till kl. 10 om aftonen å sådan dag; dock att, om för särskilda tillverkningsmetoders begagnande undantag från denna bestämmelse skulle finnas oundgängligen nödigt, Kongl. Maj:t vill på särskild underdånig ansökning pröfva, huruvida sådant undantag må medgifvas.

§ 4.

För bränvinstillverkning får begagnas redskap af hvilken storlek och beskaffenhet som helst med allenast de inskränkningar, som för kontrollens handhafvande äro eller varda föreskrifna.

§ 5.

Minst fjorton dagar före den, då bränvinstillverkning är afsedd att begynna, skall densamma hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande skriftligen anmälas, samt dervid tillika uppgifvas såväl stället för tillverkningens bedrifvande, som ock dagen, då den skall taga sin början. Vid anmälningsskriften fogas antingen tillståndsbrief, som i § 2 omförmäles, eller ock bevis att tillverkaren eger eller innehar i mantal satt eller särskildt skattlagd jord. Af bolag tillämnad tillverkning skall anmälas af någon bland bolagsmännen med uppgift på samtliga delegarne i bolaget. Finner Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hinder icke möta för handteringens utöfvande, varde tillståndsbevis för tillverkaren utfärdadt.

§ 6.

Vill den, som anmält sig till bränvinstillverkning, afstå derifrån, ege han hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande återkalla sin anmälan minst åtta dagar, innan tid inträdt för sådan tillverknings utöfvande; sker återkallelsen senare, vare han skyldig att enligt Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes pröfning ersätta de kostnader, som möjligen uppstå genom kontrollörs inkallande i tjenstgöring.

§ 7.

1. Vill bränvinstillverkare före den allmänna tillverkningstidens utgång afstå från tillverkningsrätten, skall han derom göra skriftlig anmälan hos kontrollören minst tre dagar före utgången af det tillverk-

ningsdygn, med hvilket han anmäler sig vilja afsluta tillverkningen, dock att, om bränneri eller deri begagnad redskap genom vådeld eller annan olyckshändelse blifvit väsentligen skadad, tillverkningsrätten må upphöra omedelbart efter det egaren gjort skriftlig anmälan derom. Kontrollören åligger att dels lemna tillverkaren bevis om gjord anmälan, dels ock ofördröjligen underrätta Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, öfverkontrollör och kronobetjent om tiden för tillverkningsrättens upphörande.

2. I bränneri, der tillverkningen sålunda blifvit anmäld att upphöra, må den ej efter den utsatta tiden ega rum utan förnyad anmälan som i § 5 sägs.

§ 8.

Om anmäld bränvinstillverkning ej företages inom fem tillverkningsdygn efter den i anmälan uppgifna tid, eller bränvinstillverkning afbrytes utan sådan anmälan, som i § 7 omförmäles, eller utan Kongl. Maj:ts derom meddelade föreskrift och ej inom fem tillverkningsdygn, det oräknadt, hvarunder afbrottet inträdde, ånyo företages, åligger det bränvinstillverkaren att för hela den tid, hvarunder tillverkningen sålunda icke utföfvats, till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande inbetala på bränneriet belöpande kontrollkostnader.

§ 9.

Bränvinstillverkning i sammanhang med pressjästberedning må af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande kunna medgifvas äfven under tiden från den 1 Maj till den 1 Oktober mot vilkor, som dels i denna förordning äro föreskrifna, dels ock ytterligare af Kongl. Maj:t pröfvas erforderliga.

§ 10.

Öfver anmälningar och uppgifter, som enligt §§ 5, 6, 7 och 9 inkomma till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, låte han förteckningar tillställas öfverkontrollörer äfvensom i stad polismyndighet och å landet vederbörande kronobetjent.

§ 11.

1. Vill någon under den tid, då han är till bränvinstillverkning berättigad, å tillverkningsstället genom särskild destillering rena bränvin, må sådant ske under tillsyn af kontrollör.

2. I öfrigt må brännvins rening, vare sig genom destillering eller på kall väg, verkställas såsom annan handtering, enligt hvad i gällande näringsförordning stadgas.

Art. II.

Om brännvins beskattning och uppläggande på nederlag.

§ 12.

1. För brännvin, som inom landet tillverkas, skall, med det undantag, hvarom här nedan i mom. 3 sägs, erläggas en skatt af fyratio öre för hvarje liter, så bestämd som i § 23 omförmäles. Denna skatt skall inbetalas i landtränteriet, dock hvarje gång icke för mindre än 1,500 liter.

2. Vid utförsel af brännvin, för hvilket skatt blifvit erlagd, må, efter hvad särskildt stadgas, åtnjutas restitution med 40,8 öre för hvarje liter renadt och med 40 öre för hvarje liter icke renadt brännvin af normalstyrka.

3. Från sådant nederlag, som omförmäles i § 19 och är beläget i stapelstad vid saltsjön, må under de vilkor och kontroller, som Kongl. Maj:t finner för godt föreskrifva, brännvin kunna för utförsel ur riket uttagas, utan att tillverknings-skatt därför erläggas.

4. För brännvin, som eljest uttages från nederlag, skall med det undantag, som följer af § 14 mom. 1, erläggas den skatt, som är gällande då inbetalningen sker.

§ 13.

1. Oberäknadt den skatt, som i näst föregående paragraf är bestämd, skall särskild afgift erläggas med 10 öre för hvarje liter brännvin, hvarmed tillverkningen vid något bränneri öfverstiger den högsta tillverkning, som enligt § 3 mom. 3 är tillåten. Har åter tillverkningen icke uppgått till det i sistnämnda paragraf bestämda litertal, vare sig af 8,000 liter för hela den tid tillverkningsrätten gäلت, eller af 500 liter i medeltal för hvarje tillverkningsdygn, då skall erläggas en afgift af 10 öre för hvarje liter af skilnaden mellan det minsta medgifna tillverkningsbeloppet och det tillverkade litertalet.

2. Den i näst föregående moment bestämda särskilda afgift skall inom fjorton dagar efter tillverkningsrättens upphörande jemlikt uträkning, som kontrollören åligger att genast lemna tillverkaren, af denne inbetalas till landtränteriet. Sker det ej, låte Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ofördröjligen utmäta afgiften; och skall emellertid det vid bränneriet tillverkade och vid afverkningstidens slut under offentlig vård qvarvarande bränvin utgöra pant för afgiften.

§ 14.

1. Af det bränvin, för hvilket skatt ej blifvit erlagd, skola såsom säkerhet för skatten vara liggande på nederlag minst åttio procent. Öfver återstoden eger tillverkaren eller egaren fritt förfoga, dock med skyldighet att före den 1 derpå följande Oktober inbetala den skatt, som gälde vid tiden för samma bränvins tillverkning, vid påföljd att Kongl. Maj:ts Befallningshafvande eljest låter ofördröjligen utmäta skatten.

2. Då bränvinsbränning afbrytes af någon bland de i § 3 mom. 3 omförmälda anledningar, må återbäring beviljas af så stor del af erlagd skatt, som ej motsvaras af tillverkad bränvin. Ansökan derom, åtföljd, der olyckshändelse vållat afbrottet, af undersökningshandlingar rörande dennas tillkomst och förloppet dervid, ingifves till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, hvilken pröfvar ansökningsen och underställer sitt beslut Kongl. Maj:ts och rikets Kammarrätt.

§ 15.

Magasin eller rum för nederlag af bränvin skall finnas vid hvarje bränneri, vara beläget i dess närhet och af tillverkaren uteslutande för ändamålet upplåtet samt så inrättadt och godkänt, som ordningsstadgan för bränvinsbrännerierna i riket föreskrifver. Sådant nederlagsmagasin skall förses med två olika lås, hvilkas nycklar skola förvaras, den ene hos bränvinstillverkaren och den andre hos den, som å kronans vägnar utöfvar tillsynen öfver nederlaget. Denne åligger att föra journal öfver nederlaget enligt föreskrifterna i ordningsstadgan. I journalen skall tillverkaren eller hans befullmäktigade ombud, hvarje gång bränvin inlägges å eller uttages från nederlaget, teckna sitt erkännande.

§ 16.

1. Bränvinstillverkare må efter tillverkningens upphörande mot

nederlagsavgift hafva bränvin, dock icke under 3,000 liter, qvarliggande å nederlag vid bränneriet, om anmälan derom blifvit gjord hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande minst tio dagar före tillverkningens upphörande.

2. Sättes bränneri ånyo i gång inom åtta dagar från tillverkningsrättens upphörande, och har nederlaget emellertid icke blifvit utrymdt, skall detta senare, på sätt i ordningsstadgan föreskrifves, öfvertagas af den i tjenstgöring inträdande kontrollör.

3. Har åter bränneriet icke satts i gång inom åtta månader från tillverkningsrättens upphörande och nederlaget emellertid icke blifvit utrymdt, då må efter ny anmälan hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande minst tio dagar före nämnda tids utgång bränvinet fortfarande ligga på nederlag emot förnyad nederlagsavgift och i öfrigt oförändrade vilkor. Dylik förnyelse för högst åtta månader i sänder må under enahanda vilkor ega rum mot ny nederlagsavgift för hvarje gång.

4. Nederlagsavgiften, som utgår med 3 kronor 75 öre för hvarje helt tusental liter bränvin, skall beräknas

a) vid tillverknings upphörande å den myckenhet, som då finnes liggande å nederlaget, med afdrag likväl af hvad å nederlaget qvarlåg vid samma tillverknings början, samt

b) vid förnyelse af nederlagsrätt enligt mom. 3 å den myckenhet, som då qvarligger på nederlaget.

Nederlagsavgiften skall erläggas för minst 8,000 liter, äfven om det ineliggande bränvinet ej utgör så mycket.

5. Nederlagsavgiften skall i sin helhet gäldas senast i sammanhang med betalning af tillverknings skatt, då uttag från nederlag första gången sker, men bör alltid vara gulden, då tillverkning ånyo börjar eller anmälan göres om förlängd nederlagsrätt.

6. Nederlagsavgift, som är ogulden, då tillverkning ånyo börjar, skall Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ofördröjligen låta utmäta.

7. För den nederlagsrätt, som åtnjutes under pågående tillverkning, erlägges ej särskild avgift.

§ 17.

1. Inträffar minskning, vare sig genom läckning, afdunstning eller olyckshändelse i det å nederlag upplagda bränvinets litertal eller styrka, skola ändock tillverknings skatt och nederlagsavgift erläggas för allt det bränvin, hvarför enligt journalen skatt är ogulden, dock vill Kongl.

Maj:t, der minskningen utan egärens vållande uppkommit genom olycksbändelse, medgifva den lindring i afgifterna, hvartill omständigheterna kunna föranleda.

2. Å nederlag befintligt bränvin utgör pant för ogulden skatt och nederlagsafgift. Till ytterligare säkerhet för berörda afgifters utbekommande, skall det bränvin, som vid tillverkningens upphörande finnes kvar å nederlaget, vara mot eldskada försäkradt till ett värde ej understigande afgifternas belopp; och åligger tillverkaren att vid nämnda tid till den som öfver nederlaget utöfvar tillsyn aflemna försäkringshandlingarna jemte behörigt bevis, att kronan eger rätt till så stor del af försäkringssumman, som fordras för afgifternas gäldande. Går försäkringstiden till ända, innan nederlagsrätten upphör eller nederlaget blifvit af kontrollör öfvertaget, på sätt i § 16 mom. 2 sägs, skall försäkringen förnyas. Underlåter tillverkare att fullgöra hvad sålunda är föreskrivet, vare afgifterna genast till betalning förfallna, och skall nederlaget, enligt hvad i ordningsstadgan närmare föreskrives, ställas under särskild uppsigt samt kostnaden härför bestridas af nederlagets innehafvare.

§ 18.

1. Från nederlag eger bränvinstillverkare icke utbekomma mera bränvin, än att det kvarliggande utgör minst åttio procent af allt det tillverkade bränvin, för hvilket qvitto å erlagd skatt ej blifvit aflemnadt. Uttag må endast ske i helt eller hela kärll, der ej fasta cisterner beagnas. Sedan tillverkningen vid bränneriet upphört, må från nederlaget för hvarje gång icke uttagas mindre än 1,500 liter. I öfrigt gälle i afseende å uttagningarna de föreskrifter, som i ordningsstadgan meddelas.

2. Uppgår bränvin, som kvarligger å nederlag, sedan tillverkningen upphört, ej till 3,000 liter, skall bränvinet senast inom åtta dagar på föreskrivet sätt uttagas från nederlaget. Sker det ej, låte Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ofördröjligen utmäta de afgifter, för hvilka bränvinet utgör pant; och skall på samma sätt förfaras der nederlagsmagasin icke blifvit utrymdt inom den i § 16 mom. 3 bestämda tid, utan att förlängd nederlagsrätt i föreskrifven ordning inträdt.

§ 19.

På Kongl. Maj:ts särskilda pröfning i hvarje fall skall bero, om och under hvilka vilkor och kontroller samt mot hvilken nederlagsafgift

annat nederlag af inhemskt bränvin, än här ofvan förmäles, må medgifvas, samt förflyttning af bränvin ega rum från ett till annat nederlag.

Art. III.

Om tillsyn vid bränvinstillverkning och nederlag.

§ 20.

1. Öfverkontrollörer förordnas af Kongl. Maj:t till erforderligt antal att hafva tillsyn å förordningens efterlefnad. Öfverkontrollör lyder under chefen för byrån för kontrollen å tillverkningsafgifter och åtnjuter det arfvode samt den skjuts- och traktaments-ersättning, som i ordningsstadgan bestämmas.

2. Tillsyn vid bränneri skall, då bränvin der tillverkas eller med stöd af § 11 destilleras, utöfvas af edsvuren kontrollör. Efter förslag af vederbörande öfverkontrollör bestämmer Kongl. Maj:ts Befallningshafvande det eller de brännerier inom länet, hvilka skola ställas under hvarje kontrollörs tillsyn.

3. Kontrollör utses af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande och lyder i allmänhet under öfverkontrollör, men är i län, der öfverkontrollör ej blifvit inkallad i tjänstgöring, stäld omedelbart under chefen för kontrollbyrån.

4. Kontrollör erhåller af staten under tjänstgöringstiden arfvode till följande belopp, nemligen:

vid tillsyn å 1 bränneri	6 kr. om dagen
» » å 2 brännerier	7 » » »
» » å 3 eller flera d:o	8 » » »

Kontrollör åtnjuter tillika af staten enligt gällande ordningsstadga skjuts- och traktaments-ersättning för resa till och från tjänstgöringsområdet äfvensom ersättning för skrif- och förseglingsmaterialier samt postporto.

5. Kongl. Maj:ts Befallningshafvande eger föranstalta derom att kontrollör på statsverkets bekostnad erhåller bostad och kost samt skjuts inom tjänstgöringsområdet; och må ersättningen af statsmedlen i detta hänseende utgöra för bostad och kost högst tre kronor om dagen samt för skjuts högst hvad som motsvarar gällande skjutslega för en häst med åkdon. Möter hinder att bereda kontrollör dessa förmåner, utan att tillverkare derom anlitas, vare den tillverkare, som Kongl. Maj:ts Befall-

ningshafvande bestämmer, pliktig att emot förutnämnda ersättning lemna kontrollören kost och eget möbleradt, eldadt och städadt boningsrum å plats, som af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande godkännes, och hvarje tillverkare eller nederlagsinnehafvare pliktig att senast en timme efter derom af kontrollören erhållen tillsägelse lemna honom skjuts af en häst med åkdon och körsven till annat inom tjenstgöringsområdet beläget bränneri eller nederlag eller hans bostad mot ersättning efter gällande skjutslega. Rörande tiden, sättet och villkoren för här ofvan bestämda ersättningsars utbetalande meddelas i ordningsstadgan föreskrifter.

6. Kontrollör vare, så länge han är i tjenstgöring, tillika tillsyningsman å de inom hans tjenstgöringsområde befintliga nederlag. För nederlag, som ej stå under tjenstgörande kontrollörs tillsyn, skall särskild tillsyningsman förordnas af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, som tillika bestämmer det eller de nederlag, som skola stå under hvarje tillsyningsmans uppsigt.

7. Tillsyningsman vid nederlag, hvilken ej tillika utöfvar kontrollörstjenst inom området, erhåller af staten dels arfvode till belopp af fyra kronor för hvarje förrättning vid nederlaget, hvarför godtgörelse, enligt hvad i mom. 8 sägs, icke skall lemnas af nederlagets innehafvare, dels ock enligt gällande ordningsstadgas bestämmelser ersättning för skjuts, skrifmaterialier och postporto.

8. Nederlagets innehafvare vare skyldig att för hvarje förrättning utöfver en gång i veckan, som tillsyningsman på begäran vid nederlaget verkställer, lemna honom fri skjuts eller skjutsersättning enligt ordningsstadgans föreskrift och derjemte, i fall tillsyningsmannen ej är tjenstgörande kontrollör inom området, arfvode af fyra kronor.

§ 21.

1. Öfverkontrollörer, kontrollörer och tillsyningsmän ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som i ordningsstadgan äro meddelade.

2. Bränvinstillverkare ställe sig till efterrättelse hvad nämnda stadga om hans åligganden innehåller samt de föreskrifter, öfverkontrollören eller kontrollören i enlighet med densamma meddelar.

§ 22.

1. Bränvinstillverkning må ej företagas, innan tillståndsbeviset blifvit för kontrollören uppvisadt samt bränneriet och nederlagsmagasinet af honom besigtigade samt befunna icke vara i strid mot ord-

ningsstadgans föreskrifter. Sådan besigtning bör anställas, innan tiden för bränvinstillverkningen infaller. Varder besigtningen af kontrollör fördröjd, förhållas som i ordningsstadgan föreskrifves. Vid besigtningen skall kontrollören öfver bränneriet och nederlaget upprätta beskrifning i tre exemplar, hvilka skola af honom och bränvinstillverkaren undertecknas. Ett exemplar insändes till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, och skola kontrollören och bränvinstillverkaren till sig taga hvardera ett.

2. Då redskap i bränneri ombytes eller förändras, skall kontrollören likaledes, innan bränvinstillverkning må der företagas, öfver de verkställda förändringarna upprätta beskrifning i tre exemplar, med hvilka förfares på sätt i mom. 1 är stadgad i afseende på der omförmälda beskrifning.

§ 23.

1. Det tillverkade bränvinet uppmätes och reduceras till normalstyrka förmedelst en i bränneriet uppställd, behörigen justerad kontrollapparat. Från hvad denne angifver afdrages för afdunstning två procent. Återstoden utgör det bränvin, för hvilket skatt samt öfriga afgifter beräknas och som ligger till grund för bestämmande af gränserna för tillverknings- och nederlagsrätten.

Med bränvin af normalstyrka förstås sådant, som innehåller 50 volumprocent alkohol vid + 15° å Celsii termometer.

2. Vid bränneri, der kontrollapparat ej ännu hunnit anbringas eller apparaten kommit i olag, skall, i enlighet med föreskrifterna i ordningsstadgan, bränvinet på tillverkningsstället af kontrollören uppmätas och profvas samt reduceras till normalstyrka, hvarefter så förfares som i mom. 1 sägs om det förmedelst apparaten uppmätta bränvinet. Bränvinstillverkaren, som bör om tiden för uppmätningen underättas, eger att dervid sjelf eller genom ombud vara tillstädes, utan att dock förrättningen må för hans uteblifvande inställas. All för uppmätningen behöflig handräckning och redskap, sådan Kongl. Maj:t den föreskrifver, tillhandahållas af bränvinstillverkaren.

3. Skulle kontrollapparat under pågående tillverkning komma i olag, skall tillverkaren omedelbart derom underrätta kontrollören, och skall under dennes tillsyn apparaten fränkiljas redskapen samt särskildt rör för spritens ledning till sprithållaren anbringas. Om förhållandet gör kontrollören genast anmälan hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande och hos öfverkontrollören, der sådan finnes i tjenstgöring. Skulle kon-

trollören i följd af annan tjenstgöring inom området vara hindrad att utföra nödig tillsyn vid bränneriet, eger han att tillkalla sakkunnig person att såsom kontrollör tjenstgöra, till dess öfverkontrollör eller Kongl. Maj:ts Befallningshafvande beslutit om kontrollens uppehållande; och skall denne särskilde kontrollör, der så nödigt finnes, af tillverkaren erhålla rum och kost mot den ersättning, som i § 20 mom. 5 sägs. Det bränvin, som tillverkats från närmast föregående afläsning af kontrollapparaten, till dess sprithållaren blifvit satt under kronans lås, beräknas efter tillverkningens storlek under motsvarande tid, innan apparaten kommit i olag, såvida tillförlitlig uppgift ej kan på annat sätt erhållas; och skall i hvarje fall beräkningen underställas Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes pröfning.

§ 24.

1. Kontrollapparat anskaffas, eges och underhålls af staten.
2. Tillverkaren är skyldig att på egen bekostnad låta afhemta kontrollapparaten från lämplig plats inom länet, som Kongl. Maj:ts Befallningshafvande bestämmer, samt att likaledes bestrida kostnaden för apparatens uppsättning i enlighet med ordningsstadgan.
3. Efter tillverkningens upphörande qvarstannar kontrollapparaten vid bränneriet under tillverkarens vård, så vida denne ej hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anmäler sig vilja återlemna apparaten, eller Kongl. Maj:ts Befallningshafvande finner skäl att återfordra densamma; och skall i båda dessa fall apparaten på tillverkarens bekostnad inpackas och forslas till lämplig plats inom länet, som Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anvisar, allt i öfverensstämmelse med ordningsstadgan.
4. All å apparaten eller dess tillbehör uppkommen skada, som kunnat förekommas genom omsorgsfull vård, ersättas af tillverkaren.

§ 25.

1. Kontrollören skall å tider, som i enlighet med ordningsstadgan bestämmas, afläsa kontrollapparaten, och eger bränvinstillverkaren att dervid sjelf eller genom ombud vara tillstädes, utan att dock förrättningen må för hans uteblifvande inställas.
2. Omedelbart efter den afläsning å kontrollapparaten, hvarom i mom. 1 sägs, åligger tillverkaren att, på sätt ordningsstadgan föreskrifver, under kontrollörens tillsyn låta uppmäta och å nederlaget inlägga det bränvini, som i § 14 bestämmes.

3. Skulle det bränvin, som skall inläggas å nederlag, ej af tillverkaren aflemnas, skall kronans lås sättas för sprithållaren och sprithållarerummet, och, derest icke klockan 12 å nästföljande helgfria dag minst åttio procent af allt det bränvin, för hvilket skatt är ogulden, blifvit ställda till statens säkerhet, tillverkningen då afbrytas samt kontrollören om förhållandet ofördröjligen göra anmälan hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, som genast låter utmäta den bristande tillverkningsskatten.

§ 26.

1. Uppstår emellan bränvinstillverkare och kontrollör tvist om bränvinets alkoholhalt, skall af bränvinet tagas prof, hvilket under bådas försegling af tillverkaren insändes till kontrollbyrån jemte bestyrkt utdrag af journalen för dagen. Chefen för byrån undersöker derefter eller låter genom annan sakkunnig person undersöka profvet och meddelar skriftligt yttrande derom till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, som afgör tvisten genom beslut, hvaröfver klagan ej må föras. Den af undersökningen uppkommande kostnad gäldas af tillverkaren, om han tappar tvisten, men eljest af kronan.

2. Anmäler tillverkare hos kontrollören inom sex tillverkningsdygn före tillverkningsrättens upphörande missnöje med kontrollapparatus mätning, skall, så fort sig göra låter, kontrollmätning verkställas enligt ordningsstadgans föreskrifter. Om efter kontrollmätning, verkställd under minst tre tillverkningsdygn, apparatus utslag visat sig öfverstiga det omedelbara mätningsresultatet med en procent eller derutöfver, då skall afdrag ske för hvad sålunda blifvit i tillverkningsjournalen för högt upptaget, dock ej för längre tid än från den afläsning, som närmast föregick anmälan om missnöje. I afseende å kontrollapparatus omjustering eller utbyte mot annan, förfares enligt ordningsstadgans föreskrifter.

Kostnaden för sådan kontrollmätning åligger tillverkaren att betala, så snart apparatus missvisning, tillverkaren till skada, ej uppgår till en procent eller derutöfver.

§ 27.

Finner kontrollör eller tillsyningsman olaglighet vara begången vid något under hans uppsigt stältdt bränneri eller nederlagsmagasin, gifve ofördröjligen sådant tillkänna för allmän åklagare, hvilken har att ilaga ordning anställa åtal.

Art. IV.**Om ansvar för öfverträdelser af förordningens föreskrifter.**

§ 28.

1. Den som tillverkar bränvin utan dertill erhållet behörigt tillstånd eller under tid, då på grund af Kongl. Maj:ts nådiga beslut bränvinstillverkning blifvit instald, gälde den i § 12 stadgade tillverknings-skatt och böte för lönbränning första gången ett med skatten lika belopp och andra gången dubbelt. Den, som andra gången beträdes med sådan förbrytelse, hafve derjemte förverkat rättighet att tillverka bränvin. Skulle han ytterligare blifva dermed beträdd, erlägge tillverknings-skatt och böte fyra gånger skattens belopp.

2. Har lönbränning skett med enkel, omedelbarligen med eld drifven redskap, varde skatten beräknad efter redskapens afverkningsförmåga, som skall antagas under dygn uppgå till fyra gånger pannans rymd. Kan redskapens storlek icke utrönas, bestämmes skatten efter 500 liters tillverkning under dygn. Är tillverkningen utöfvad med mera sammansatt eller medelst ånga drifven redskap, beräknas skatten för den myckenhet, som, efter hvad utrönas kan, blifvit tillverkad, dock för minst 800 liter på dygnet. I begge dessa fall skall skatten utgå för minst en månad; men har tillverkningen blifvit utöfvad in på andra månaden, utgöres skatt för två månader, in på tredje månaden för tre månader o. s. v.

§ 29.

Då lönbränning skett, vare de vid förbrytelsen nyttjade redskap, det i bränneriet samt dertill hörande förvaringsrum vid beslagstillfället befintliga bränvin och de kärl, hvori det förvaras, förbrutna. Kan det styrkas, att någon del af bränvinet är lofligen tillverkad, vare dock sådan del icke förbruten.

§ 30.

1. Den, som vid bränvinstillverkning från beskattning undansnilar något af det bränvin, som tillverkas, eller för sådant ändamål begagnar tillverkningsredskap eller sprithållare med dold öppning eller afledning, hvarigenom bränvin kan lönligen uttagas, eller på något an-

nat sätt försnillar den skatt, som bör erläggas, eller olofligen bryter försegling eller öppnar eller borttager lås, som kontrollör åsatt till förekommande af det tillverkade bränvinets lönlige uttagande, eller gör åverkan å den i bränneriet uppsatta kontrollapparaten, eller af tillverkadtt bränvin icke å den i § 25 mom. 3 utsatta senaste tid till statens säkerhet för skatten öfverlemnar hvad föreskrifvet är, straffes med böter från och med 500 till och med 1,500 kronor, gälde den skatt, som belöper sig för det undansnillade bränvinet, och hafve förbrutit redskapen, det i bränneriet vid beslagstillfället befintliga bränvin och de kärl, i hvilka det förvaras.

2. Varder någon, som begagnar nederlagsrätt, beträdd med att bortsmyga bränvin, vare sig från nederlaget eller under forsling från ett nederlag till ett annat eller under utförsel till främmande ort, böte från och med två till och med fyra gånger den tillverknings-skatt, som för bränvinet bort utgöras, dock icke under ett hundra kronor. Föröfvar han sådan förbrytelse tredje gången eller oftare, dömes till fängelse från och med en månad till och med två år; äro omständigheterna synnerligen mildrande, då må till böter efter ofvannämnde grund dömas.

3. I fall som i mom. 2 sägs vare jemväl det förskingrade bränvinet förverkadt.

4. Förskingrar någon bränvin, som enligt mom. 3 skall såsom förverkadt anses, så att det ej kan tillrättaskaffas, gälde dess värde.

§ 31.

Till redskap, som enligt § 29 eller § 30 mom. 1 är förbruten, räknas hvarje i bränneri för kokning, mäsckberedning, jäsning och bränning inrättad redskap äfvensom sprithållare.

§ 32.

1. Öfverträder bränvinstillverkare det förbud, som är gifvet i § 3 mom. 5, böte för hvarje gång, sådant sker, från och med 20 till och med 200 kronor.

2. Verkställes annat till bränneri hörande arbete utom tillsyn vid malt- eller jästberedning mellan klockan 8 på morgonen och klockan 5 om aftonen å sön- eller helgdag, böte bränvinstillverkare från och med 5 till och med 50 kronor.

§ 33.

1. För öfverträdelse af hvad i § 21 mom. 2, § 23 mom. 2 och § 25 mom. 2 angående bränvinstillverkare stadgas vare ansvaret böter från och med 20 till och med 200 kronor.

2. Den, som tillverkar bränvin på grund af § 9 utan att samtidigt det i ordningsstadgan bestämda minsta utbyte af jäst i medeltal erhålles, böte från och med 100 till och med 1,000 kronor.

§ 34.

Väger man den, som eger anställa undersökning i afseende å förbrytelse mot denna förordning, tillträde till rum eller byggnad, der enligt § 44 mom. 3 undersökning får ske, böte från och med 100 till och med 1,000 kronor.

§ 35.

1. När förbrytelse mot denna förordning åtalas, ansvare bränvinstillverkare för hustrus, barns, tjänstefolks och vid bränneriet anstälde arbetares gerningar, i fall bötesansvar eller förlust af redskap eller tillverkad vara eller kärl, hvori den förvaras, ifrågakommer, derest icke omständigheterna göra sannolikt, att förbrytelsen skett utan hans vetskap och vilja.

2. Redskap, tillverkad vara och kärl, hvori den förvaras, skola, fastän bränvinstillverkare icke är egare deraf, dömas förbrutna, när förbrytelse, som medför sådan påföljd, är begången af bränneriets arrendator eller föreståndare eller ock efter arrendatorns eller föreståndarens föreskrift.

3. Då förbrytelse, som enligt denna förordning medför förlust af redskap, tillverkad vara eller kärl, hvori den förvaras, blifvit begången af annan än dessas egare, och denne senare finnes vara berättigad att dem behålla, skall den brottslige utgifva redskapens, varans eller kärlets värde.

§ 36.

Bränvinstillverkare eller destilleringsidkare, som åt den vid hans bränneri anstälde kontrollör eller tillsyningsman såsom gåfva något gifver eller erbjuder, böte från och med 20 till och med 200 kronor. Kon-

trollör eller tillsyningsman, som gåfvan mottager, vare lika ansvar underkastad och miste derjemte befattningen.

§ 37.

Skulle någon, hvilken det åligger att hålla tillsyn vid bränneri eller vid nederlag, eller den, hvilken är tjenstepliktig att åtala förbrytelse mot denna förordning, sjelf beträdas med olofflig bränvinstillverkning eller att hafva främjat sådan förbrytelse eller tillverkares försvinnning af den skatt, han bör erlægga; varde dömd till fängelse eller straffarbete från och med sex månader till och med två år. Visar han försummelse eller vårdslöshet i fullgörande af sina åligganden, varde antingen för alltid eller under viss tid från tjensten eller befattningen skild eller ock fäld till högst 200 kronors böter.

§ 38.

Om undersökning, hvarom i § 44 sägs, hos någon anställes emellan klockan 9 om aftonen och klockan 5 om morgonen, men förbrytelse ej upptäckes, böte förrättningsmannen från och med 5 till och med 50 kronor, der han ej haft giltig anledning till undersökningen.

§ 39.

Böter, som efter denna förordning ådömas, skola, om tillgång till deras gäldande brister, förvandlas enligt allmän strafflag.

§ 40.

Då tillverknings-skatt jemte böter blifvit ådömd enligt denna förordning, må, der tillgång saknas till skatten eller någon del deraf, böterna ej kunna med penningar gäldas, utan skall den sakfælde i stället undergå motsvarande förvandlingsstraff.

§ 41.

1. Böter, som enligt denna förordning ådömas, äfvensom värdet af bränneriredskap och annan egendom, som anses förbrutne, tillfalle med en tredjedel kronan och med två tredjedelar åklagaren. Finnes särskild angifvare, tage han hälften af åklagarens andel.

2. Efter anmälan af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande kommer att på Kongl. Maj:ts nådiga pröfning bero, huruvida i något fall åklagare för ådagalagdt nit vid efterspanande och beifrände af förbrytelse mot denna förordning gjort sig förtjent af någon särskild uppmuntran utöfver honom möjligen tillkommande andel i ådömda böter samt redskap eller annat förbrutet gods.

Art. V.

Föreskrifter i afseende å förordningens verkställighet.

§ 42.

Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hälle allvarlig hand öfver iakttagande af hvad i denna förordning är stadgadt.

§ 43.

1. Lands- och stadsfiskaler, krono-, stads- och polisbetjente samt de personer, hvilka särskildt förordnas att vaka öfver denna förordnings efterlefnad, åligger att åtala förbrytelser mot densamma.

2. I öfrigt eger en hvar rättighet att för sådana förbrytelser anställa åtal, dock ej föräldrar och barn eller makar eller syskon mot hvarandra, ej heller annan skyldeman mot den, hos hvilken han njuter kost eller underhåll, ej fosterbarn mot fosterföräldrar och ej heller tjenare mot husbondefolk under den tid de äro i tjensten.

3. Då åtal anställes af annan person än den, som är nämnd i mom. 1, gifve han sin talan allmän åklagare tillkänna så tidigt, att denne må kunna öfvervara målets utförande.

§ 44.

1. De i § 43 mom. 1 omförmälda allmänne åklagare ega att anställa undersökning om förbrytelse mot denna förordning äfvensom att verkställa beslag.

2. Den, som förrättar undersökningen, bör, för att tillgodonjuta det skydd, honom dervid lagligen tillkommer, vid förrättningen på sig synbart bära påbjudet tjenstetecken eller, innan förrättningen företages, uppvisa fullmakt eller förordnande. I orten boende eller känd krono-

eller stadsbetjent vare likväl frikallad från skyldigheten att sålunda styrka sin behörighet.

3. Undersökningen må anställas i bränneri så ock i ett annat rum eller byggnad, som kan begagnas för bränvinstillverkning.

§ 45.

Beslag skall göras i två vittnens närvaro. Innehafvare af hvad i beslag tages eller, i hans frånvaro, hans ombud på stället eller någon af hans husfolk skall förut tillsägas om beslaget.

§ 46.

Då beslag sker hos den, som är berättigad att tillverka bränvin och sig dertill behörigen anmält, må ej panna utbrytas eller någon del af tillverkningsredskapen honom frantagas, eller han från tillverkningens fortsättande hindras, innan förste domstol i målet dömt redskapen förbruten, der ej vid tillverkningen i ändamål att undansnilla bränvin från beskattning begagnats redskap eller sprithållare med dold öppning eller affedning, hvarigenom bränvin kan lönligen uttagas, eller åverkan skett å kontrollapparaten.

§ 47.

Redskap, som tages i beslag, skall till förekommande af dess utbyte mot annan af beslagaren utmärkas med särskild stämpel, der ej redskapen vid beslaget frantages egaren, i hvilket fall den skall sättas i allmänt förvar.

§ 48.

Vid beslag skall till säkerhet för den skatt och de böter, som kunna ådömas, det i bränneriet och dertill hörande förvaringsrum jemte nederlagsmagasin befintliga, lofligen tillverkade bränvin tagas i förvar.

Öfvergående stadgande.

§ 49.

Bränvin, som ligger å nederlag vid tiden för denna förordnings trädande i kraft, må enligt bestämmelserna i Kongl. förordningen den

23 Augusti 1876 angående villkoren för tillverkning af bränvin samt ordningsstadgan för bränvinsbrännerierna i riket af samma dag qvarligga å nederlaget intill den 1 Oktober det år, då denna förordning trädt i gällande kraft, utan annan afgift än som i nämnda äldre förordning finnes stadgad. Vill tillverkare låta sådant bränvin derefter qvarligga å nederlaget, tillämpas för den följande tiden bestämmelserna i denna förordning.

§ 50.

Vid bränneri, äfven der kontrollapparat finnes anbragt, skall derjemte under första året, efter det denna författning trädt i gällande kraft, eller så lång tid deraf, som befinnes erforderlig, förfaras så, som i 23 § 2 mom. sägs. Med afseende å tillämpningen af öfriga stadganden i 23 och 25 §§ förhålles under samma tid så, som Kongl. Maj:t i ordningsstadgan bestämmer.